

शतसंवत्सरप्रमाणम् आयुः सम्पादयन्ती, तथा तच्चन्द्रेण आ-
ह्लादकरूपेण अमृतं ज्योतिरनश्वरं तेजः सम्पादन्ती ॥

पञ्चदशीमाह । “सरस्वती योन्यां गर्भमन्तः । अश्विभ्यां
पत्नी सुकृतं विभर्त्ति । अपां रसेन वरुणो न साम्ना । इन्द्रं
श्रियै जनयन्नप्सु राजा” इति । अश्विभ्यां देवाभ्यां सुकृतं सुष्ठु
सम्पादितम् उत्पादनीयशरीररूपं गर्भं पत्नी पालयित्री
सरस्वती योन्यां गर्भाशये अन्तर्मध्ये विभर्त्ति पोषयति । अपां
रसेन सारभूतेन साम्ना परस्परं साम्येन पयःसुराग्रहेण
अप्सु वरुणो न राजा, यथा जलमध्ये वरुणो राजा तस्याम-
व्देवतायां पुत्रं जनयति, तथेमं यजमानम् इन्द्रं इन्द्रसमान-
शरीरं श्रियै सम्पादनुभवार्थम् अयमनुष्ठीयमानो यागो जन-
यन् वर्त्तते ॥

षोडशीमाह । “तेजः पशूनां हविरिन्द्रियावत् । परि-
स्रुता पयसा सारघं मधु । अश्विभ्यां दुग्धं भिषजा सरस्वत्या
सुतासुताभ्याम् । अमृतः सोम इन्दुः” [६] इति । पशूनां
तेजः सारभूतं हविः भिषजा चिकित्सकाभ्यामश्विभ्यां दुग्धं
सम्पादितमित्यर्थः । केन द्रव्येण परिस्रुता पयसा परितः
स्रुतमिति परिस्रुत् सुरा तथा क्षीरेण च सम्पादितं हविः ।
कीदृशं हविः इन्द्रियावत् इन्द्रियाभिवृद्धिकरं सारघं मधु
सरघाभिः सम्पादितेन मधुना सदृशं यथाऽश्विभ्यां हविः सम्पा-
दितं तथा सरस्वत्या तत्फलभूतो यजमानस्येन्द्रसदृशः सम्पा-
दितः । केन साधनेन सुतासुताभ्याम् अभिषवसदृशव्यापारेण